

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPI LAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 48

Osztrák-magyar és német győzelem az oroszok fölött

Kelet-galíciai csapataink tizezer oroszot elfogtak és nyolcvan ágyut zsákmányoltak — A Narew-hadsereget végkép kiverték Kelet-Poroszországból — A Szerémségbe betört szerbeket átkergettük a Száván — Páris körül három millió ember harcol

Az idő, amely elé még tegnap reménykedéssel és bizalommal tekintettünk, kezdte szép reménységeinket még szebb valóságra fölváltani. A világnak mind a négy tája fölé száll haza hozzánk az üzenet, hogy vitéz testvéreink, fiaink és szövetségeseink úgy harcolnak, mint kemény férfiak, mint a kerék földnek legjobb katonái. Harcaikon az igazság, a szent szabadság istenének áldása van. A pétervári „szent” színódus most mondta ki, hogy Izvolszki és Nikolajevics nagyherceg e háborúja Oroszország „szent” háborúja. Nekik most lesz az, mikor rablófoguk elvásott, kitöredezett a kemény dión, nekünk szent háborunk volt az első pillanattól, amikor a királygyilkos Szerbia vértől mocskos kezét szorongató Oroszország ellen az első fegyvert marokra fogta az első katonánk. A szent színódus megnyilatkozása után nem tudjuk, kinek legyen most már igazsága: Izvolszkinak-e, aki miután Bordeauxba kénytelenített menekülni, ott az első kávéházban így kiáltott föl: „Ez az én háborum!”, avagy a szent színódusnak, amely azt mondja, hogy ez a háború az orosz nép szent háborúja. Egyiknek sincs igazsága, mert az ő háborújuk a gázság, a féltékenykedés, az irigység háborúja, a zsarnokságé, amely belső forradalmait késlelteti azzal, hogy Európa népei kezébe fegyvert kényszerít.

Fegyvereinkre diadalmas csaták napja sült, a hazug cár, a rablócár seregei véres veszteségekkel nem tudnak megállni vitéz katonáink előtt. Ma is nagy orosz vereség hírért jelenti győztes hadseregünk főhadiszállása. A Lemberg körül levő orosz sereg ellen öt nap óta küzdenek katonáink, míg végre fölszorították őket magasan északra és csak akkor álltak meg, amikor a Grodek-Lemberg vonalon felül tulnyomó számú ellenséget találtak. Hadseregünk tehát újabb s a legalkalmasabb terepeket kereste ki s foglalta le magának s ma már készen áll az újabb dicsőséget hozó hadműveletekre. Tizezer orosz fogoly, sok ágyu, gépfegyver és egyéb hadiszer lett eredménye a lengbergi csatának.

Nálunk lenn délen is megtisztult az ország a piszkos szerb banditáktól. A vakmerően s szorongatottságában még a szerb hadműveletekre is számító orosz cár parancsá-

ra tolvajként beosont szerb hordákat kisépérték, visszaülték országukba, amelyben most mint egér a fogóban, várják a végpusztulást.

A háboru eseményei eddig még büszkén magasra növelték jogos reményeinket: győzni fogunk, győznünk kell az igazság, a kultúra, a szabadság nevében. A tudás, az erő, a szent lelkesedés állanak zászlaink körül s a tunya, önmagában tehetetlen szám nem győzhet ezek fölött. Mert ma és ebben a háboruban mi és a németek képviseljük a tudást, a kulturát, a lelkesedő haza- és szabadságszeretetet, amelyek minden egyes katonánkat átjárják. Páris alatt, ahol most a catalaunumi mezőkön három millió harcos áll egymással szemben a döntő csapásra készen, az a másfél millió képviseli az igazi európai kulturát és hordozza szívében a haza és szabadságszeretetet, amelyik a mi szövetségeseink, amelyiket németnek hívnak.

A háboru mai híreit itt adjuk:

Tizezer orosz fogoly Galiciában

Budapest, szeptember 13. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A főhadiszállásról jelentik:

A lengbergi csatában a grodeki miut mentén és attól délre harcba vitt haderőnknek sikerült az ellenséget öt napi heves küzdelem után visszazorítani, tizezer orosz katonát elfogni és számos ágyut zsákmányolni. Ez az eredmény azonban nem volt teljesen kihasználható, mivel északi seregünket Rawaruskánál nagy tulerő fenyegeti és ezenkívül újabb orosz erők nyomultak úgy a Dankl-hadsereg ellen, mint az e hadsereg és a csatatér között fekvő területekre. Tekintettel az ellenség nagyon jelentékeny tulerejére, ajánlatos volt a három hét óta majdnem szakadatlanul hőiesen harcoló hadseregeinket kedvező terepszakaszban gyülekeztetni és a további hadműveletekre készen tartani.

Höfer vezérőrnagy, a vezérkari főnök helyettese.

A budapesti hadtest nagy győzelme

Budapest, szeptember 13. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

A lengbergi csatában, amelyről Höfer vezérőrnagy, a vezérkari főnök helyettese, ma reggel érkezett jelentésében beszámol, a negyedik hadtestnek is kiváló része volt. Ez a hadtest állandóan győzelmesen vonult előre és nyolcvan ágyut zsákmányolt és ötezer foglyot ejtett.

Az oroszokat kiszorították Kelet-Poroszországból

Berlin, szeptember 13. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy vezérkar közli:

Hindenburg tábornok a keletporoszországi orosz sereget a tegnapi harcban teljesen megverte. Az oroszok visszavonulása mintegy meneküléssé fajult. Hindenburg az ellenség üldözése közben már átlépte a határt és eddig több mint tizezer sebesületlen orosz fogolyról, nyolcvan ágyu, számos gépfegyver, légi- és egyéb jármű zsákmányolásáról tett jelentést. A hadi zsákmány nöftön-nő.

Stein főhadiszállásmester.

Berlin, szeptember 13. (Bud. Tud.) Megállapítható, hogy a foglyokon és a sebesülteken kívül immár egyetlen orosz katona sincs német földön.

Agyonlőtt német konzul.

Köln, szeptember 13. (Magyar Távirati Iroda.) A *Kölnische Zeitung* jelenti, hogy az oroszok a finnországi Aba városban agyonlőtték a német konzult, azzal az ürügygyel, hogy a konzul kémkedett.

A szerbeket visszakergették

Vukovár, szeptember 13. A katonai parancsnokság közli:

Zimony felől elmúlt a veszély. A szerb-
ket az egész vonalon visszakergettük a Szá-
va tulsó oldalára. A vasutközlekedés Zvi-
dék és Zimony között ismét menetrendsze-
rűen történik.

Oroszország szent háboruja

Berlin, szeptember 13. (Magyar Távirati
Iroda.) Pétervárról jelentik:

Az orosz szent szinódus szent háborút
hirdetett Ausztria-Magyarország és Német-
ország ellen.

Három millió ember csatája

Róma, szeptember 13. (Magyar Távirati
Iroda.) A Tribuna jelenti:

A Páris körüli operációk a múlt vasár-
nap kezdődtek s azóta a harcok szakadatla-
nul folynak a kétszázötven kilométeres fron-
ton. Mind a két oldalon másfél millió harcos
áll egymással szemben.

Téli holmit a katonáknak!

Felhívás a magyar hölgyekhez

A hadsegélyző hivatal felhívására a ma-
gyar nők szorgalmas kezekkel, lelkes siet-
séggel készítettek az egész országban a ki-
vánt melegítő ruhaneműeket: a hősapkát, az
érmelegítőt, haskötőt. Most már ezekre a me-
legítőkre nagy szükség lesz, mert az éjsza-
kák hidegek s harcoló katonáinkat meg kell
védeni az időjárás viszontagságai ellen. — A
hadsegélyző hivatal megállapította, hogy még
600.000 darab hősapka, érmelegítő és térdvé-
dő szükséges. A hivatal kéri tehát azokat a
lelkes nőket, akik a jelzett dolgokat már ké-
szítették, a kész cikkeket küldjék be a had-
segélyző hivatalba (Budapest, IV., Váci-utca
38. szám.). A csomagokat teljesen ingyen
szállítja a posta.

Kéri még a hadsegélyző hivatal a lelkes
magyar nőket, jelentkezzenek sürgősen a
szükséges melegítő cikkek készítésére, hogy
az áldásos munka a további szükséglet előál-
lítására mielőbb megindulhasson. Fölkéri te-
hát a hölgyeket: jelentsék be sürgősen a fő-
ispánnál, hogy milyen mennyiségű pamutot
kivánnak vásárolni és ezen az alapon aztán a
hadsegélyző-hivatal megküldi a szükséges
mennyiséget a megyei, vagy városi központi
bizottságnak.

A pamutot nagyban való beszerzési áron
bocsátják hölgyeink rendelkezésére. Egy hó-
sapkára tizennégy, egy pár érmelegítőre hét
és egy pár térdvédőre tizenkét deka pamut
kell. Szükség van ezenkívül vagy ötszáz ezer
darab haskötőre és ötszáz ezer pár kapcára.

A hadsegélyző hivatal egyben ismételt
közli az egyes cikkek leírását a követke-
zőkben:

A hősapka. Készüljön világosszürke
gyapjufonálból (berlini pamutból), ennek hiá-
nyában világos barna (kakiszinü), szóval
olyan színű fonálból, amely hasonlít a kato-
nák csukaszürkének nevezett ruhájához.

Kezdjük a munkát úgy, mint a harisnyá-
nál s vegyünk négy türe összesen száznegy-
vennégy szemet. Mintázzuk a kötést felvált-
va, két sima és két fordított szemmel és fi-
gyeljünk különösen arra, hogy ez a sorrend
akkor se zavartassék meg, amikor egyik tü-
röl átmegyünk a másikra. Az első sort dupla
fonállal kell kötni, a többi munka szimpla fo-
nállal folytatandó. Harisnyaszerűen kössünk
tizenöt centiméter magasságig. Ezután ne
kössünk többé köröskörül, hanem oda-visz-
sza, hogy nyílást nyerjünk. Így folytatjuk a
munkát husz centiméter hosszban, minden fo-
gyasztás nélkül. Ha a husz centiméter nyílás-

sal elkészültünk, vagyis ha az egész munka
harmincöt centiméter magas, akkor mindkét
oldalon ötvenötven szemet végezzünk be. A
közepében megmaradt negyvennégy szemmel
pedig tovább kötünk husz centiméter magas-
ságig, úgy, hogy az egész darab legyen öt-
venöt centiméter hosszú. Ezzel végleg befe-
jeztük a kötést s ugyanazon a pamutból varr-
va formáljuk a fejtetőt s a homlokot, amely
utóbbira hat centimétert számítsunk. Ha az
első sapka elkészült, próbáljuk azt valame-
lyik férfi fejére. A sapka akkor kifogástalan,
ha a nyílás széle köröskörül szorosan tapad
a homlokhoz, archoz és állhoz. A hősapka úgy
is köthető, ahogy a hadsegélyző hivatal levé-
lileg is terjesztette, mert ez a minta is kifog-
ástalan. Flanelből ne készítsünk hősapkát,
mert ezek kevésbé felelnek meg a célnak.

Az érmelegítő. Ugyanolyan anya-
got használjunk, mint a hősapkánál. Ha a szürke
szin fogytán van, akkor az érmelegítőnek
az a vége, amely a zubbony alól nem látszik
ki, akármilyen szinből is köthető. Dolgozzunk
harisnyaszerűen összesen hetvenhat szemmel,
az első sort dupla fonállal és mintázzuk a kö-
tést, úgy, mint a hősapkánál, tehát követke-
zetesen két sima szem után mindig két for-
ditott szem. A hosszúság legyen husz centi-
méter.

A térdvédő. Kössük lehetőleg ugyan
olyan szinből, mint a hősapkát. Ha a szürke
szin elfogy, vehetünk bármilyen szin is, mert
a térdvédő nadrág alatt is hordható. Formá-
ra nézve ugyanolyan a térdvédő, mint az ér-
melegítő, csak hogy nagyobb. Dolgozzunk te-
hát száztizenkét szemmel és szabjuk meg a
hosszát harmincöt centiméterben.

A haskötő. Készüljön jó meleg flanel-
ből, lehetőleg gyapjuflanelt alkalmazzunk, en-
nek hiányában vehetünk gyapjuflanelt is. A
színe mellékes, csak ne fogjon. Formája tég-
lalaku, szélessége harmincöt centiméter, a
hossza száz centiméter. Mindegyik végén a
felső sarokban legyen egy-egy hetven centi-
méter hosszú madzag. Ugyanígy legyen a
haskötő felső szélén is két madzag, még pedig
egy a hossz közepétől tizenöt centiméterrel
jobbra, a másik ugyanennyire balra. — Az
egyik madzag legyen husz centiméter, a má-
sik száz centiméter.

A téli kapca. Készüljön gyapju vagy
gyapotflanelből, de készülhet barchetből is
vagy pedig gyapjuból szőtt szintartó női sző-
vetből. Az anyaga ne legyen igen vastag. —
Hossza hatvan, szélessége ötven centiméter.
Beszegni nem szabad.

Küldjünk látcsöveket a katonáknak!

Budapest, szeptember 13. (Miniszterel-
nökség sajtóosztálya.) A hadsegélyző hiva-
tal hazafias tevékenységének sikerei érdek-
ben figyelmeztet arra, hogy nekünk, akik
most itthon maradtunk, kötelességünk min-
dent megtenni, ami az értünk küzdő kato-
náinknak harcukhoz fokozza. Vannak
olyan tárgyak, amelyekből a készlet már el-
fogyott, úgy, hogy azokat vétel útján meg-
szerezni fölötte nehéz. Ilyen: a jó távcső, a
mely úgy tisztjeinknek, mint altisztjeinknek
megbecsülhetetlen szolgálatokat tesz a harc-
téren. A hadsegélyző hivatal felkéri azokat,
akik bárminő jó látcső birtokában vannak s
azt nélkülözhetik, küldjék azokat a hadse-
gélyző hivatalhoz (Budapest, IV., Váci-utca
38.). A hadsegélyző hivatalnak küldött ado-
mányok a postán portómentesség kedvezmé-
nyében részesülnek.

— A poste-restante levelezés. A keres-
kedelemügyi miniszter utasította a postahiva-
talokat, hogy további intézkedésig nem sza-
bad kézbesíteni az olyan poste-restante levél-
postai küldeményeket, melyeknek címiratán
a címzett nevének kiírása helyett címül csak
betűk, szavak, vagy számok vannak. A teljes
címmel ellátott poste-restante levélpostai kül-
demények csak abban az esetben kézbesithe-
tők, ha a címzettek személyazonosságukat
szabályszerű módon igazolják.

A Vörös Kereszt közgyűlése

Beszámoló és tisztujítás

A debreceni Vörös Kereszt Egylet ma
délelőtt tartotta meg közgyűlését, amely az
eddig történt intézkedések tudomásul vétele
mellett több fontos ügyet intézett el. A köz-
gyűlésen, amelyen Donahidy Elemérné,
báró Perényi Helén elnöknő elnökölt s ame-
lyen a tisztviselők közül jelen voltak: Ko-
vács József polgármester, Fráter Erzsé-
bet, Márk Endre, Tataby Zoltán dr., So-
mossy László, oly nagy hölgyközönség je-
lent meg, hogy a közgyűlési terem teljesen
megtelt.

A közgyűlés megnyitása után Kovács
József polgármester ismertette a közgyűlés
célját, majd Márk Endre udvari tanácsos, a
Vörös Kereszt Egylet titkára számolt be a
tett intézkedésekről.

Három évtizedes munka után a Vörös
Kereszt Egylet iránti szeretet és érdeklődés
óriási mértékben nyilvánult meg a társada-
lomban. Az Egylet a sebesült katonákat kitün-
ő ellátásban részesíti. Eddig 130 ápolón-
őt képeztek ki, akik bámulatos munkát fej-
tettek ki. Berendezett az egylet kiegészítő
kórházat. Az Augusztus-szanatóriumban
400, a Dmke. internátusában 300 ágy van be-
rendezve. Ezekon kívül egyes intézetek és
magánosok is berendeztek kisebb-nagyobb
házi kórházakat. A Simonffy-utcai városi bér-
házban rendelkezésre bocsátott helyiségek-
ben kórházat rendeztek be a saját költségü-
kön Bosznay Istvánné és Károlyné, Fürst
Ödönné, Czippott Györgyné, Berger Mórné,
Czakó Zsigmondné, Léderer Ferencné, Ros-
tás Istvánné.

Hálásan emlékezett meg a szép ered-
ménynyel megindult egyes gyűjtő-ak-
ciókról, különösen a Debrecen-Első Taka-
rékpénztáréról, valamint arról, hogy a Hajdu-
nánási Vasut Részvénytársaság a debreceni
sebesültek ápolására 12.500 koronát s ugyan-
annyit a hajdumegyei sebesültek ápolására
adott a Vörös Keresztnek.

A közgyűlés e jelentésnek örömmel tör-
tént tudomásul vétele után megejtette a rész-
leges tisztujítást és 25 női és 25 férfi taggal
egészítette ki a választmányt s öt vörösk-
eresztes orvost tb. főorvossá választott.

Donahidy Elemér főispán javaslatára
Márk Endre udvari tanácsost régi, óriási
mértékben kifejtett tevékenységének elismeré-
se mellett ügyvezető-elnökké, Szász
Adolf dr. igazgató főorvos-helyettesessé, a rend-
szeresített jegyzői állásra Tataby Zoltán
dr., az egyesített pénztárosi és titkári állás-
ra Somossy Lászlót választotta meg a köz-
gyűlés. A főispán felhívta a megjelenteket,
hogy minél lelkesebben gyűjtsenek tagokat.
Indítványára kimondta a közgyűlés, hogy
minden adakozónak jegyzőkönyvben is hálás
köszönetet mond.

Kimondta végül a közgyűlés, hogy a höl-
gyek tízes csoportokban ezután rendszeresen
inspekciót fognak tartani az üdítő telepen.

A közgyűlés délben egy óraker lelkes
hangulatban ért véget.

A debreceni segítő-akció

Ujabb adományok.

A hadba vonultak családjainak segélye-
zésére újabb adakoztak: Kovács Ferenc 1,
Mike János 1, Fráter Józsefné 5, Donagán
Istvánné 5, Pallag Józsefné 1, Kardos Lajos-
né 1, Adamcsik Ferenc 1, Franyecsky Ferenc-
né 1, Nagy Józsefné 2, Lezniczky Sándorné
1, Trásy Róza 1, Taifler Kálmáné 1, Step-
pel Károly 1, Hubay György 1, Czabán Már-
ton 1, Fried Lajos 2, Krémer Kálmán 1, Hor-
váth Gusztáv 1, Mamusics József 1, Ladányi
Zsiga 1, Prahác József 1, Stieber Jánosné 2,
Kovács Ferenc 1, Fűredy Gyula 1, Kohn Jó-
zsefné 1, Koller Ferenc 1, Riskó 1, özv. Kiss
Jánosné 1, Glück Dénes 1, Király Béláné 2,
Cieleszky Jánosné 1, özv. Csurka Jánosné 5,
Szentpéteri Jánosné 1, Czeglédy Ferencné 3,
Kaiser Sándorné 1, özv. Jákó Pálné 2, Nagy

Lajosné 2, Porcsalmi Ilona 1, Kárász Jánosné 2, Erdélyi István 2, Mészáros István 2, Gyarmaty Pál 1, Ecsedy István 2, Egressy Illés 1, Kovács Antalné 1, Tóth József 1, Pongor Ambrus 1, Máté Imre 1, Miskolczy Béla 1, N. N. 1, N. N. 1, N. N. 5, Czetrin 1, Márkus Imre 5, Biró Bözsi 1, Grósz Lőrinc 2, Knöpper Izidor 1, Fischer Farkas 1 kor.

Arany és ezüst tárgyakat adományoztak: Marx Józsefné 1 ezüst karperec, 1 ezüst óra, 1 ezüst kanál, 1 arany fülbevaló, özv. Gonda Józsefné 2 ezüst óra, 1 ezüst karperec, Marx Anna 1 ezüst kanál, 4 arany törmelék, 1 arany keret, Darvas Eszter 1 medaillon, 1 zszusu, 1 pár arany fülbevaló, Friedmann Irén 2 arany gyűrű, Feuerstein Margit 1 arany gyűrű, Balogh Anna 1 ezüst gyűrű, Ujváry Erzsébet 1 arany nyaklánc, Klein Berta 1 arany gyűrű, Tüdös Kata 1 arany lánc, 1 arany gyűrű, Imre László 1 arany gyűrű, Hegyi Oszkár 1 arany gyűrű, Márton Imre és családja 1 pecsétgyűrű, 1 karikagyűrű, 3 kis arany gyűrű, 3 lánc, 1 kereszt, 2 ezüst karkötő, 1 ezüst kötőkosár, Vértessy Gabriella 3 ezüst karperec, 1 ezüst gyűrű, Rajcz Margit 1 arany gyűrű, 1 pár arany fülbevaló, Tóth Mária 1 arany óra, 1 ezüst lánc, 1 pár arany fülbevaló, Langer Ferencné 1 karikagyűrű, 1 ezüst óra, Scháger Károlyné 1 arany lánc, 1 arany óra, 1 pár arany fülbevaló, 1 fülbevaló, Szűcs Béla 1 ezüst óra, 1 lánc, 1 nyakkendőtű, özv. Veinberger Lajosné 1 arany karikagyűrű, Balogh Istvánné 2 gyertyatartó, 1 ezüst süteménytartó, Orosz Istvánné 1 aranygyűrű, Somoskeőy Béla 1 arany gyűrű, Veréb István 2 arany gyűrű, 1 ezüst lánc zszusuval, 1 ezüst kanál, Baksi Zsófia 2 arany gyűrű, Rosner Erzsébet 2 arany sziv, 4 arany törmelék, ifj. Bojtos Gáborné 3 arany gyűrű, 4 ezüst zszusu, Szombathy Amália 2 pár fülbevaló, 1 arany zszusu, 1 ezüst zszusu, 5 érme.

Adófizetés a háboru idején

A pénzügyminiszter rendelete

A pénzügyminiszter nagyfontosságú rendeletet intézett a debreceni pénzügyigazgatóságához. A rendelet nagy részletességgel tárgyalja a háborus állapot adózási viszonyait és igen humánus módon intézkedik a végrehajtások korlátozásáról, valamint a köztartozások törlesztésének megkönnyítéséről. A rendeletnek a közönséget érdeklő fontosabb részletei ezek:

Mindazok a családok, amelyeknél a családfő, vagy a családfőtartó katonáskodik, vagy ezzel egyenlő értékű szolgálatot végez, egyenesadójának be nem fizetése miatt végrehajtást nem szenvedhet.

A végrehajtás csak amnyira terjedhet ki, hogy a köztartozások az ilyen családok esetleges birtokain telekkönyvileg biztosíthatók.

Ingtatlanokra egyáltalán nem lehet az augusztus 1-én kelt miniszteri rendelet értelmében végrehajtást foganatosítani köztartozás miatt. Még azokat a végrehajtásokat is fel kell sürgősen függeszteni, amelyeket már elrendeltek.

A végrehajtások csak a zálogjogig terjedhetnek ki.

Követelések, pénzek lefoglalhatók ugyan közzadóteher fejében, azonban vannak olyan követelések, pénzek is, amelyek egyáltalán nem foglalhatók le. A katonai szolgáltatásokért, tárgyak, állatok, ingatlanoknak katonai célokra történt átengedéséért járó kárpótlás akár ki van fizetve, akár nincs, semmi szín alatt le nem foglalható. A közzadótartozások elévülése ellen azonban a pénzügyigazgatóságoknak mindig meg kell tenniük a szükséges intézkedéseket.

Kétszáz koronát meg nem haladó adó-

összeg befizetésére az adóhivatalok három hónapi halasztást adhatnak, esetleg ezt meg is hosszabbíthatják az esztendő végéig. Ennél tovább terjedő halasztások is lehetségesek, azonban ezekre nézve a döntést a pénzügyminiszter főtartja magának. Figyelmezteti azonban a miniszter az illetékeseket, hogy ilyen halasztást ne kapjanak azok, akik jövedelmükből fizethetnek.

A rendeletet Hajdúvármegye összes községi és körjegyzőségeinek, az adóhivataloknak és Debrecen város adóhivatalának megküldte a pénzügyigazgatóság.

Páris és Lemberg

Az osztrák-magyar és a német hadsereg együttműködése

Három nappal ezelőtt, amikor hire jött, hogy az osztrák-magyar seregek Lemberg körül új csatát kezdtek, érkezett a jelentés arról is, hogy Páristól keletre szövetségünk, a német hadsereg megkezdte nagy csatáját. Az osztrák-magyar hadsereg magára vállalta azt a — csaknem emberfeletti — feladatot, hogy az orosz erők főtömegét lekösse, ki ne eressze, vele szemben támadólag fellépjen és keresztül is viszi ezt a feladatot olyan szívszággal, amelynek jellemzésére a csodálkozás minden kifejezése szegény volna. A francia sereget ezekben a végzetes órákban szövetségese: az orosz seeg, amelyre a nép vagyónából husz milliárdot fordított, teljesen magára hagyta. A francia főváros külső erődítményeinél, ameddig csak a harc vonal ér, egyetlen orosz hadtest sincs, egyetlen divízió sem, sőt még egy zászlóalj, vagy ezred sem, akik a franciákkal küzdenének és meghalának. Nem lehetne ott, mert a lengbergi csatában, ahol seregünk az offenzívát megkezdte, nélkülözhetetlenek. *Oroszország nem segíthet a franciákon, mert egész erejére szükség van, hogy bennünket feltartóztathasson.* Reszketnie kell minden gyengülésére, amely az ő saját birodalmának védelmét kockáztatná. Nem tehet Franciaországért semmit, mert a mi seregünk példátlan biztossággal és energiával gondoskodik róla, hogy az orosz seregekből csak kevés tömeg álljon a cár rendelkezésére abból a célból, hogy Németországot nyugtalanítsa. Az orosz hadtesteknek aránylag csekély számát, amelyet Kelet-Poroszország ellen küldött, a tannenbergi mocsarakba fojtották, vagy mint hadifoglyokat elfogták. — *Az osztrák-magyar hadsereg az a hatalmas erő, amely lehetővé tette, hogy Páris kapui előtt a német sereg a nagy csatát megvívja.*

A francia vezérkar a dolgok fejlődését másként képzelte. Pontosan kiszámították, hogy a mozgósítást követő huszonegyedik napon seregtömegek zudulnak Poroszországba, hogy *Berlin felé induljanak* s ezzel a német seregeket arra kényszerítsék, hogy Franciaországból az erőit elvonja. *Az oroszok bevonulása Berlinbe*, — ez a gondolat annyira mélyen bevésődött a franciák fantáziájába, hogy még nem régen is azt irták le, mennyire megrázza a német fővárost a reszkető aggodalom. Az utolsó francia kölcsönöket is csak azzal a feltétellel adták meg, hogy Oroszország kiépíti Poroszország ellen a gyors támadás vonalait és így biztosítja annak a gyors támadás kerestülvitelét, amelytől a francia vezérkar olyan lényeges megkönnyebbülést remélt. — *Ezt az osztrák-magyar hadsereg lehetetlenné tette.* Az oroszokat — jóllehet rendkívüli túlsúlyban voltak — oly módon foglalkoztattuk,

hogy szövetségeseikről teljesen elfelejtkeztek és nem is gondoltak arra, hogy milyen célból fizették meg őket a franciák, miért jutottak nekik a francia nemzeti vagyon legnagyobb részéhez. Franciaországnak tehát attól a szövetségéstől, amit a mi seregünk a csavar erősségével köt le úgy, hogy moccanni se tud, nincs semmi haszna. A francia főhadiszálláson csak azokat az oroszokat lehet látni, akik ott fontoskodnak és a francia nép erejéből még az eddigénél is többet ki akarnak szípolozni. A párisi seregeknél nyoma sincs annak a millió és millió katonának, amit Oroszország a csata síkjára küldhet. Katonailag a francia-orosz szövetségből mit se látunk.

A párisi csata szoros összefüggésben áll a lengbergivel és azzal a hősiességgel, amit capataink az orosz tulerő ellen felmutattak. A hármastentente diplomáciájának és vezérkarának szövevényét kettétéptük és letiportuk azt a gyalázatosságot, amelyet Poincaré, Izvolszky és Grey az emberiség ellen elkövettek. Németország kardjának sújtó hatalmával üthet le Páris előtt az ellenségre és mi olyan csatát produkálunk Lengbergnél, hogy szövetségünk hátul védelemre talál és az orosz betöréstől sem kell tartania. Ha a párisi seregeket a boulevardok népeinek láttára ismét szétmorzsolják, akkor el fognak nemülni a franciáknak a monarchia felett elszórt gnyolódásai, mert e birodalom seregeik tartják vissza az orosz szövetségeseket oly szívóssággal, hogy nem tud mozdulni. Franciaország katonailag egyedül áll, mert az angol zsoldosok, akik bőrüket megszámlolt shillingekért viszik a vásárra, nem számítanak. — *De mi együtt dolgozunk és amikor a lengbergi csatát a németekért vívjuk meg, ők a párisi harcot megküzdik mi értük, mert hiszen, hogy Páris bukásának mi a jelentősége a mi háborunk kimenetelére nézve, hogy ebből a monarchia hadjáratának folyamán milyen óriási előnyök származnak, azt nem kell külön kiemelni.*

Párisnál elbukik a francia és a német diadallal fordul velünk együtt az oroszok teljes letiprására.

HIREK

*1

— **Hősi halált halt országgyűlési képviselő.** Budapesti tudósítónk táviratozza: *Tisza István* gróf miniszterelnök ma este a nemzeti munkapárt körhelyiségében egybegyűlt képviselőkkel közölte, hogy *Dahinten* Ernő dr., a közhalmi kerület országgyűlési képviselője, a *Sabac* bevételért folyt ütközetben hősi halált halt. A miniszterelnök részvétellel emlékezett meg a fiatal képviselő elcsúszásáról, s a képviselők megilletődve fogadták a szomorú hírt.

Dahinten Ernő 1897-ben Besztercén született. A gimnáziumot Besztercén, jogi tanulmányait Eperjesen, Budapesten, Berlinben és Kolozsvárott végezte. 1898-ban tartalékos hadnagy lett a cs. és kir. 97. triestri gyalogezredben. 1906-ban ügyvédi irodát nyitott. 1910. június 1-én a közhalmi (Nagyküküllőmegye) választókerület mint a nemzeti munkapárt jelöltjét, egyhangulag képviselőjévé választotta.

— **A Vörös Kereszt Egylet** elnöksége tudatja a közönséggel, hogy élelmiszer, ruhanyomó és egyéb adományokat mai naptól kezdve a vasuti indóház postaépületében levő irodája vesz át. Pénzadományok Somossy László egyetemi pénztárnokhoz küldendők.

— **Lelekeszképesítési vizsgák.** A folyó tanévben az első lelekeszképesítő vizsgálatok Debreczenben az elmúlt héten tartottak. Jelentkezett 34 ifju, akik közül jeles képesítést nyert: Roncz Lajos, Csányi László, Illés Sándor, Nagy Jenő, Nagy Zoltán, Nánássy Dániel, Szombati Imre; jól képesítették hatan, a többiek egyszerűen képesítettnek nyilvánították, tehát elégtelen osztályzatot senki sem nyert. Az érdemfokozatnak ilyen vizsgálata a debreczeni lelekeszképesítő bizottság előterjesztése folytán történt a konvent részéről, amennyiben a jelesen képesített és képesített két osztályzat mellett nem mindig lehetett kellőleg méltányolni az ifjak készleteit. Az eredmény kihirdetése után az ifjak kibocsátását Baltazár Dezső dr. püspök végezte, gyönyörű alkalmi, kibocsátó beszédet intézvén az ifjakhoz, mely ifjakra a bizottság tagjaira egyaránt mély hatást tett. Végül az ifjak a „Te benned bízunk“ 90-ik zsoltárt énekelték el.

— **A Vöröskereszt céljaira** ma nálam befizetett Münch Gusztáv ur 10 koronát, mely összeget a Vöröskereszt pénztárába juttattam. **S e s z t i n a** Jenő. — Honvédszárnyaink zászlójára adakozott ma a Molnár Ferenc ur Piac-utcai üzletében kitétt iven özv. Szöllősy Ferencné urnő 8 koronát. **S e s z t i n a** Jenőné.

— **Öngyilkos öregasszony.** Hajduböszörményi tudósítónk jelenti: Tegnap délután a fűrdőkertben levő gémeskutba beleugrott özv. **T ó t h** Mihályné 75 éves asszony. Az öngyilkosságot észrevették és segítségére siettek az asszonynak, mire azonban kihúzták a kútból, már halott volt. Özv. **Tóthné** valószínűleg azért követte el tettét, mert jómódu gyermekei nem akarták tartani s a szegényházban kellett nyomorognia.

— **A motorbenzin ára.** A rendőrfőkapitányság iparügyszólva az alábbi hirdetményt adta ki: M. kir. kereskedelemügyi miniszter ur 62420/VI—C. számú körrendeletével elrendelte, hogy a motorbenzin mérsékelt eladási árát a f. év szeptember hó végéig métermázsánként 28 koronában állapította meg s hogy ha a rendes viszonyok ez ideig helyre nem állának s az eredeti 24 koronás árra visszatérni nem is lehetne, a most megállapított 28 koronás árak a f. évi december hó 31-ig emelhetők nem lesznek.

— **Az összes iskolákban** használt új és hatóságilag fertőtlenített ódon tankönyvek kaphatók Aczél antiquáriumban, Első Takarékpénztár palota.

— **A Népiroda munkásközvetítési osztályánál** szeptember hó 12-én volt:

Munkáskínálat: Asztalos 55, festő 19, ács 21, szerelő 16, bádigos 11, rézműves 2, cipész és csizmadia 52, papucsos 2, földmunkás 8, betonos 1, gazdasági munkavezető 17, molnár 4, gépész 57, reszelővágó 1, gyári munkás 86, kefekötő 9, kazánfűtő 14, kályhás 1, kovács 24, fémestergályos 2, kőműves 81, palafedő 1, lakatos 56, kárpitos 5, mezőgazdasági napszámos 295, mezőgazdasági cseléd 20, napszámosnok 126, sütő munkás 1, cukrász 1, szabó 47, varrónő 12, szilgyártó 1, kerégyártó 16, rajzoló 4, könyvkötő 1, fűszeres 4, szakácsnő 6, mindenes 12, mészáros 2, üzleti alkalmazott 35, borbély 6, elektrotechnikus 1, nyomdász 9, kertész 1, ruhafestő 1, házmester 1. — Összesen 1141.

Munkáskereslet: Raktárba 200, kovács 9, mezőgazdasági munkásnő 16, gőzeke munkás 4, mezőgazdasági kocsis 30, borbély 8, m. szabó 3, szabó 2, csizmadia tanonc 1, csizmadia segéd 7, kerégyártó 2, mezőgazdasági cseléd 2, kondás 1, szobafestő 1, szoptató dajka 1, szakácsnő 1, cipész 17, mindenes lány 1. — Összesen: 301.

— **Megérkeztek** az összes iskolákban használt tankönyvek új, vagy használt állapotban, fertőtlenítve. Kaphatók Hegedűs és Sándor könyvkereskedésében, Piac-utca 34.

Valódi brünni szövetek

az 1914. évi tavaszi és nyári időnyre

Egy szelvény 3. 10 m. hosszú teljes férfiruhához (kabát, nadrág, és mellény) elegendő, csak

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.— K-rt, szilgy- és kötőszövetet, turisztólódot, selyemkaszinót, női kozmikum szöveteket stb. gyári áronként, más megfizethető és szilid cég mindentől ismert posztógyári raktár

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és hérmentve.

As előnyök a melyeket a magánvétel, ha szilgy- és kötőszövetet közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacra rendel meg, igen jelentősek. Szabott, legolcsóbb árak. Öröklés választható. Minták, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen trisa árban

Butorvevők figyelmébe!

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy Piac-utca 83. szám alatt a Lovász-féle házban modern butorraktárt nyitottam. Raktáron tartok mindenféle butorokat, diványokat, sodrongokat, madracokat. A legolcsóbb árak. Kérem egy próbavásárlással meggyőződést szerezni. — — — Szíves pártfogást kér

Herskovits Sámuel,

butorkereskedő. Piac-utca 83. szám. Lovász-ház.

Gulliver

A prima kaucsuk cipősarok

kaucsuk sarkok királya

rendkívül olcsó, mert kaucsukból készült.

Hirdetmény.

Az „Izsák és Szender Koporsógyár Részvénytársaság“ cég Hajdudorogon, felszámolását határozván el, a keresk. törv. 202. §-a alapján felhívja hitelezőit, hogy követeléseiket jelen hirdetmény harmadszori közzétételétől számított hat hó alatt jelentsek be, illetve érvényesítsék, mert ezen bejelentés elmulasztása esetén csak annyiban kereshetnek a társasággal szemben kielégítést, amennyiben ezt a társaságnak netán még fel nem osztott vagyona megengedi.

Az „Izsák és Szender Koporsógyár r.-t.“ felszámolás. alatt.

Intézeti fehérneműek fiuk és leányok részére

ingek — nadrágok — zsebkendők kötények — asztalneműek — paplanok matracok

Donogán és Somossynál
DEBRECZEN, Kistemplombazár

A DEUTSCH-fizletekben tescenti vaj, Andrassy vaj, írósvaj és gyenge vajas lipói turó mindennap kapható.

SZEGEDI PAPRIKA — különlegességek óriási raktára LINDENFELD J. JENO fűszer- és gyarmatáru nagykereskedésében pénzügyi palota. Telefon 79. sz.

Nyelvmesternő lakás vagy ellátás ellenében órákat adna. Timár-utca 19. Fehérné laká a.

Lakást keresek 3—4—5 szobával, konyhával, esetleg fűrdőszobával és mellékhelyiségekkel október 1-re. — Ajánlatok a kiadóhivatalba „Uj lakók“ címre küldendők.

Tábori borítékok 2 fillérjével kaphatók a kiadóhivatalban.

Négy esetleg 5 szobás lakást keresek külön házban kerttel október avagy november elsejére. Ajánlatot Dr. R. címen a kiadóba kérek.

Szónvignetta ezenként olcsón kapható Piac-utca 49. szám alatt.

Kapucédulák bármilyen felirással kaphatók a kiadóban.

Lakbérleti szabályzat kiadó cédulák bármilyen felirással kaphatók a kiadóhivatalban.

Makulatur papíros kapható a kiadóban.

2—3 iskolai tanulót teljes ellátásra (kóser koszt) elfogad özv. Klein Dávidné, Arany János-utca 16. szám.

KIADÓ gargonlakás.

Az Egyház-tér 3. sz. a házban két utcai szoba, kapu alatti külön bejárattal, butorozva vagy üresen november elsejére kiadó. Továbbá kiadó egy kiftűnő borpince is. Értekezhetni ugyanott Gáll Vilmos bir. végrehajtónál.

Karszalagos LAPELÁRUSITÓK

felvételnek. Napikerestet

biztos **4** korona

Cím a kiadóhivatalban.

Tölgy makk eladási hirdetmény.

Az egri érseki uradalom felsőtárkányi erdejében (vasut állomás Felnémet) vizbő erdő rétekben két külön álló területen 500—500 számos sertés feljavítására alkalmas

makk termés

Egerben a jószág felügyelői hivatalban **f. évi szeptember hó 24-én, d. e. 10 órakor tartandó versenytárgyalás utján el fog adatni.**

A makk termő területek megtekintésére a felsőtárkányi erdőmesteri hivatalnál kell jelentkezni, ahol az érdeklődők vezetőt fognak kapni, ugyanott a feltételek megtekinthetők.

Eger, 1914. szeptember 4.

Érsek uradalmi felügyelőség.